

چاپ دوم کتاب «همزاد، یک مطالعه روانکاوانه» منتشر شد

چاپ دوم کتاب «همزاد، یک مطالعه روانکاوانه» نوشته اتو رنک با ترجمه سبا مقدم از سوی نشر افکار اردیبهشت ۱۳۹۷ به بازار عرضه شد.

چاپ دوم کتاب «همزاد، یک مطالعه روانکاوانه» نوشته اتو رنک با ترجمه سبا مقدم از سوی نشر افکار اردیبهشت ۱۳۹۷ به بازار عرضه شد.

به گزارش خبرنگار مهر، چاپ دوم کتاب «همزاد، یک مطالعه روانکاوانه» نوشته ی اتو رنک با ترجمه ی سبا مقدم در ۱۸۳ صفحه و شمارگان ۵۰۰ نسخه در قطع رقعی به بهای ۱۵۰۰۰ تومان از سوی نشر افکار اردیبهشت ۱۳۹۷ به بازار عرضه شده است.

اتو رنک (۱۸۸۴-۱۹۳۹) (Otto Rank) روانکاو و نویسنده اتریشی است که در طول بیست سال از نزدیک ترین شاگردان و همکاران زیگموند فروید بود و در سال ۱۹۲۶ به دلیل انتقادات و اختلاف نظرهای بی شمار با فروید از این حلقه خارج شد. او به معنای واقعی یکی از نظریه پردازان پیشگام در روانکاوی بود. او همچنین سردبیر دو مجله ی تحلیلی و سال ها مدیر انتشارات فروید بود.

«همزاد» کتابی خواندنی برای علاقه مندان حوزه ی روانکاوی و ادبیات است که به کوشش سبا مقدم از نسخه ی انگلیسی آن به فارسی برگردانده شده و چاپ نخست آن را نشر افکار در سال ۱۳۹۱ به بازار کتاب عرضه کرده است. پیشگفتارهایی از دکتر محمد صنعتی، روان پزشک، نویسنده ی نام شناس و دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تهران، و دکتر گهر همایون پور، روان پزشک و نویسنده ی نام آشنای این حوزه، نیز بر غنای اثر افزوده و خواننده را از همان ابتدای کتاب به خوبی با مؤلف و جایگاه او در تاریخ روانکاوی آشنا می کند. ضمن اینکه چاپ دوم با ظاهری جدید در سال ۱۳۹۷ منتشر شده که نسبت به چاپ قبلی روانی و شیوایی بیشتری برخوردار است.

در این کتاب، مفهوم همزاد در پنج فصل برای خواننده تشریح و ریشه یابی می شود که در ادامه به معرفی آن ها می پردازیم.

در فصل یک، رنک به طرح و شرح مسئله می پردازد؛ اینکه چرا، در چه بستری، و با چه ترتیبی نیاز است که موضوع را بررسی کند. او بحثش را این گونه آغاز می کند: «به طور کلی، هدف تکنیک روانکاوی، آشکار ساختن موضوعات روانی مهم و دفن شده [در ناخودآگاه] می باشد که در صورت نیاز حتی می توان از طریق پیگیری شواهد ظاهری و آشکار به این مهم نائل آمد.»

اتو رنک، بعد از یادآوری تعدادی از مشکلاتی که هر منتقدی در تفسیر فیلم ها و آثار ادبی با آن ها روبه رو می شود و پاسخ درخوری برای آن ها در خود ادبیات و هنر نمی یابد، بر این نکته تأکید می کند که، برای تفسیر درست این گونه مشکلات اساسی، رسیدن به معنای بنیادین آن ها ضروری است، معنایی که از طریق بررسی قرینه های ادبی و مقایسه کردن شکل های به کاررفته در آن ها با موارد مشابهشان در مباحث اسطوره شناختی و نژادشناختی و افسانه های عامیانه به دست می آید؛ تازه پس از این ارزیابی هاست که می توانیم به وضوح ببینیم چگونه نویسندگانی که مستعد پذیرش این معنا هستند آن را، که نشئت گرفته از زندگی انسان اولیه و مفاهیم مربوط به اوست، به اثری ادبی تبدیل می کنند.

فصل دوم کتاب به ریشه یابی، عرضه ی تعریف ها و بررسی استعاره های نشئت گرفته از همزاد در بسیاری از آثار ادبی اختصاص یافته و، در کنار مباحث یادشده، خواننده با فهرست بلندبالایی از نویسندگان و آثار گوناگون ادبی آشنا می شود که او را به خواندن و تحلیل آن ها با نگاهی جدید ترغیب می کند. کتاب «همزاد» فیودور داستایفسکی، که همنام با کتاب رنک است و طرح جلدی مشابهی هم با چاپ اخیر این کتاب دارد، از جمله آثاری است که رنک در پژوهش خود مفصل به شو.اهدی از آن و مؤلف سرشناسش پرداخته است.

در فصل سوم سعی شده خواننده را به زمینه های شکل گیری روایت ها و داستان ها نزدیک تر کند و به متن زندگی نویسندگان این آثار بپردازد. درواقع، رنک قصد دارد تجربیات و حالات نویسندگان را در زمان خلق این آثار بررسی کند و به

دنبال خصایصی مشترک در آن هاست، البته نه برای اثبات وابستگی درونی این نویسندگان به این خصایص بلکه به دلیل توجه به ساختارهای روانی و یکسان آن حالات و تجربیات.

در فصل چهارم وارد لایه ی بعدی مفهوم همزاد می شویم که در آن رنگ می کوشد، با بهره گیری از عقاید قوم نگارانه و فرهنگ قومی و اسطوره شناسی، نقش روان شناسی قوم شناختی را در تبیین این مفهوم نشان دهد و آن را با خصایص فردی مشترکی که معنای یکسان دارند مرتبط کند. اساس روان شناختی رایج خرافات و بازنمایی های هنرمندان از آن از دیگر اهداف موردبررسی در این بخش است.

رنگ در نهایت به پیوند همزاد و خودشیفتگی و چگونگی جایگزین شدن عشق به خود برای فرار از مفهوم مرگی که همزاد به دوش می کشد می پردازد.

آنچه که در این کتاب به درک بهتر مفاهیم کمک می کند ارجاعات و قرینه های ادبی بی شمار است. رالف تایمز، رمانتیک نویس آلمانی، در کتاب «همزادها در روانشناسی ادبی» که به بررسی همزاد در اثری با دیدگاهی ادبی و تاریخی اختصاص دارد، در مورد کتاب رنگ می نویسد: «اساس توضیحاتش از همزاد را بر تئوری خودشیفتگی فرویدین ها بنا می گذارد که براساس این دیدگاه همزاد نمادی است از عناصر خوددوستی ناسالم که مانع از شکل گیری شخصیتی شاد و متعادل می شود. این تئوری احتمالاً می تواند توضیحی برای شخصیت هایی چون «اسکلمیل، اکسیر» اثر هافمن، و قطعاً «دورین گری» اثر وایلد، باشد.»

شیوه ی پرداختن رنگ و پس از آن تایمز به همزاد در پیشرفت مطالعات تطبیقی در شعر و تئاتر و داستان، که در طول قرن بیستم به پختگی رسید، کمک های شایانی کرد.

ازجمله جذابیت های این کتاب برای خواننده ی علاقه مند به ادبیات، مخصوصاً برای ما ایرانی ها، این است که صادق هدایت، نویسنده ی پرآوازه ی کشورمان، به مصطفی فرزانه، مؤلف کتاب «آشنایی با صادق هدایت»، توصیه می کند که برای درک «بوف کور» به مطالعه ی «همزاد» اتو رنگ بپردازد.

در آخر باید اشاره کرد که همزاد با تمام نمادهای ادبی و روانشناختی اش هنوز هم از موضوعات تازه ی علوم روان شناختی محسوب می شود که جا دارد براساس آن مطالعات و بررسی های بسیاری با مندهای روز انجام گیرد.